

HAJDÚHADHÁZ VÁROS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEI

TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV
HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT

4. KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

Megrendelő:
HAJDÚHADHÁZ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
4242 Hajdúhadház, Bocskai tér 1.
Képviseli: Csáfordi Dénes polgármester

2021. december

HAJDÚHADHÁZ ÚJ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEINEK KÉSZÍTÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓAN

1. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KIDOLGOZÁSÁNAK FOLYAMATA

Hajdúhadház Város Képviselő Testülete az érvényben lévő Településrendezési tervét a 2011-ben fogadta el.

Az érvényes szerkezeti és szabályozási terv felülvizsgálata 2018. évben elkészült. A településrendezési eszközök újbóli átdolgozása során az önkormányzat, a lakosság és a helyi vállalkozók által megfogalmazott igények figyelembevételével kerül rögzítésre az új szerkezeti és szabályozási terv, illetve a helyi építési szabályzat.

A módosítások környezeti hatásait az alábbi Környezeti értékelésben dolgozzuk fel, kiemelve azok pozitív, esetenként hátrányos következményeit. Továbbá önálló dokumentumban készül a Környezeti hatások és feltételek munkarész is.

A településrendezési eszközök módosítása, átgondolása és az új célok rögzítése jól érzékelhetően a város racionálisabb terület-felhasználási törekvéseit, a gazdaságélénkítést, az élhetőbb és hatékonyabb adottságú területhasználatok kialakulását, a kedvezőbb természeti környezet megtartását és javítását tartalmazza. Kiemelkedően fontos stratégiája a tervmódosításnak az egyre hangsúlyosabb klímastratégiai szempontok érvényesülésének szabályozási tervi lekövetése az erdőterületek növelése révén a terv távlatában.

A tervmódosítás a vizsgálat alapján megfogalmazott alternatívákat javasolja, amelyek alapjául szolgálnak a tervjavaslatnak.

A környezeti vizsgálat környezeti értékelése a településrendezési terv módosításának szakaszában, mint környezetalakítási javaslatot megalapozó munkarész jelenik meg.

2. A TERV KIDOLGOZÁSÁKOR VIZSGÁLT VÁLTOZATOK

2.1. A tervmódosítás főbb célja:

Az érvényes szerkezeti és szabályozási tervmódosítás alapvető célja azon törekvések segítése, amelyek a gazdasági övezetek, vagy telephelyek gazdasági területfejlesztést segítő hangsúlyosabb növelését, kijelölését tartalmazza, továbbá a kevésbé hatékony mezőgazdasági, kertgazdálkodási területhasználatok racionálisabb felhasználását segíti. Mindezek mellett az egyes lakott ingatlanrészek realitásokhoz jobban illeszkedő átminősítésének lehetőségét biztosítja. Az átminősítések során az erdőövezetbe sorolt területek növelésével számol a terv. Ennek biológiai aktivitás terén érzékelhető hatása pozitívnak értékelhető!

A módosítások következtében vannak olyan javaslatok, amelyek után a területhasználatok jellege szinte változatlan (pl. a gazdasági övezetknél (Gip→Gá, Gksz→Gá), lakóövezetknél (Lke→Lf, Lf→Lke) mezőgazdasági területeknél (Má→Tk), az átminősítéseknek nem nincs érdemi környezeti hatása.

Nagyobb jelentőséggel és hatás-változással bíró módosításokat az MáE→Gá, Má1→Gá, Mk→Gá, E→Gá;Gksz, E→Lf, Gip→Lf, Lf→Gksz átminősítések jelentenek.

Kisebb, de távlatban jelentőséggel bíró hatást eredményező módosítások az MáE→E;Ev, E→Má;Mk.

A kisebb (pl. az 1 ha alatti) területek átminősítésének hatásai lokálisan sem jelentősek.

Megemlítendő, hogy a tervben szerepel a város külterületének ÉNY-i részén egyes, kijelölt mezőgazdasági területrészekben belül (90,15 ha beépítésre nem szánt területen) a művelési ág változása nélkül a beépíthetőség 10 %-ra emelése.

Javaslatban előre vetített koncepcióként felvetésre kerül a Gáborkert területén az idegenforgalmi övezet fejlesztése, amelynek infrastrukturális ellátásával a terv távlatában számolnak.

Fontos távlati célként került megfogalmazásra a város É-i belterületi részén, a Penny Markettól és a LIDL-től keletre, az eddig beépítésre nem szánt idegenforgalmi terület Lk kisvárosias lakóövezetté való átsorolása. Mint látható, a gazdasági és erdőterület fejlesztés nagyobb hangsúlyt kap. Nem számottevő a lakóövezetek arányának változása.

2.2. A módosítások fontosabb területi adatai és a hatások mértéke

Mezőgazdasági-kertgazdasági területeket érintően (Gá, Gksz, Kmü, Tk, E, Ev, Lf)

S. sz.	Hész besorolás változása	terület ha	Módosítás helye	Környezeti hatás mértéke						
				T. k.	L	Z	Ta l	V í	É. v	Hu
1.	Má-E→Gá	4,96	Zeke kert 0229/4	2	4	4	2	1	2	2
2.	Má-E→Tk	9,22	0280/13	3	3	3	2	2	1	2
3.	Má-E→E	1,11	0253/13b	3	3	3	2	2	3	0
4.	Má-E→E	4,31	0274/6-7	3	3	3	2	2	3	0
5.	Má-E→E	3,61	0285/13, 18	3	3	3	2	2	3	0
6.	Má-E→E	4,81	0248/19, 20	3	3	3	2	2	3	0
7.	Má-E→E	37,5	3506-os út D-i oldal	3	3	3	2	2	3	2
8.	Má-E→E	5,09	0246/27-29	3	3	3	2	2	3	0
9.	Má-E→E	2,86	Kis paradicsomkert	3	3	3	2	2	3	0
10	Má-E→E	5,06	045/36, 045/3	3	3	3	2	2	3	0
11	Má-E→E	18,34	Borontó kert K-i oldal	3	3	3	2	2	3	2
12	Má-E→E	8,8	034/7, 9, 14, 25	3	3	3	2	2	3	2
13	Má-E→E	4,93	0259/3, 4, 5, 6, 9, 11	3	3	3	2	2	3	0
14	Má-E→Ev	11,09	0295/1, 10	3	3	3	2	2	3	2
15	Má-E→Kmü	1,07	Fényestelep déli része, átsorolás területbővítéshez	1	2	2	1	1	1	1
16	Má1→E	4,31	3506-os út D-i oldal	3	3	3	2	2	3	0
17	Má1→E	12,35	018/2, 017 K-i külterület	3	3	3	2	2	3	2
18	Má1→Tk	6,89	0259/6-11	3	3	3	2	2	1	2
19	Má1→Gá	30,11	0168 alrészletek, 4-es főút-354-es autóút közötti terület meglévő bővítése	1	2	2	2	1	1	1
20	Mk→K-mü	1,25	Nagy Paradicsomkert III. 19306, 19341	1	1	1	1	1	1	1
21	Mk→Gá	1,3	Zeke kert 19213-19225 bővítés	2	2	2	2	1	1	2
22	Mk→Gá	6,0	Zeke kert - , - bővítés	2	2	2	2	1	1	2
23	Mk→Lf	1,75	Nefelejcs u. É-i o. (lakott rész)	3	2	2	1	1	2	2
24	Mk→Ev	1,56	20012, 20013, 20014/1-2, 20015	3	3	3	2	1	3	1
25	Mk→E	2,95	Kis paradicsomkert	3	3	3	2	1	3	1
26	Mk→E	2,97	Kis paradicsomkert	3	3	3	2	1	3	1

Erdőterületeket érintően (Gá, Gksz, Má)

27.	E→Gá	1,36	Arany J. u.-Dorogi u. közötti vasút menti sáv, bővítés	1/5	2/5	2/5	2	2	1	2
28.	E→Gksz	1,53	Kossuth-Káposztáskert-Batthyány u. vége közötti sáv bővítéshez	1/5	2	2/5	2	1	1	2
29.	E→Gá	3,28	4-es főút ÉK-i o. Papp szőlő 0173/11	2	4	4	2	2	2	2
30.	E→Gksz	1,85	11908/17a bővítéshez	2	4	4	2	2	2	2
31.	E→Gksz	1,53	11908/37 bővítéshez	2	4	4	2	2	2	2
32.	E→Má	29,17	Külterület DNY-i része	1	2	2	2	2	2	2

Gazdasági területeket érintően (Gip, Má, E, Lf, Kb-En)

33.	Gip→Lf	2,2	Dorogi út É-i o. (lakott részbe vissza, övezet védelme)	2	3	3	2	2	1	2
34.	Gip→Má	4,65	Szennyvízteleptől DK-re	2	2	2	2	2	2	2
35.	Gip→Gá	3,82	0203/1 4-es főút mellett Dorogi úttól É-ra	2	2/5	2/5	2	2	2	3
36.	Gip→Gá	3,14	0206/8, 9 4-es főút mellett Dorogi úttól D-re	2	2/5	2/5	2	2	2	3
37.	Gksz→Kb-En	2,53	0173/29	2	3	3	3	2	2	3
38.	Gksz→E	1,42	„Kutas” erdészház, kilátó, 3507-es út D-i o.	3	3	3	2	1	3	2
39.	Kmü→Gip	1,82	13740/4 major területe, Hunyadi út vége, D-i oldal	1	1	1	1	1	1	1
40.	Gip→Gá	1,0	13740/5 Hunyadi út vége, D-i oldal	1	2	2	2	2	2	2
41.	Gip→Gá	16,05	13740/11 Hunyadi út vége, D-i oldal (temető védelme)	5/2	5/2	5/2	2	2	2	2
42.	Kmü→Gá	1,64	3506-os út déli oldal a közíg. határ közelében	1	2	2	2	2	2	3

Lakóövezeteket érintően (Gksz, K-sz)

43.	Lke→K-sz	2,07	Vásártér u. É-i o. (Dr. Földi J. u. K-i o.-án)	1	1	1	1	1	1	1
44.	Lf→Gksz	1,46	13844/5, 6, 7 (lakóövezet felé védelem)	2	4	4	2	2	2	2
45.	Lf→Gksz	2,24	Szélső u.-tól É-ra (Bedő A. u.-ig)	2	4	4	2	2	2	2
46.	Lf→Gksz	5,84	Silye G. u.-tól D-re	2	4	4	2	2	2	2

Az 1 ha alatti területeket érintő módosítások

s. sz.	Hész besorolás változása	Terület (ha)	Módosítás helye	Környezeti hatás mértéke						
				T.k.	L	Z	Tal	Ví	Év	Hu
47.	Má-E→Lf	0,47	Epres út É-i o. (lakott rész)	1	1	1	1	1	1	1
48.	Má-E→Tk	044	0285/77	3	3	3	2	2	1	2
49.	Má-E→Gá	0,14	19213-19225 Zeke kert bővítés, korrekció	1	1	1	1	1	1	1
50.	Má-E→Gá	0,47	- „ -	1	1	1	1	1	1	1
51.	Má-E→K-mü	0,45	Külterület DNY-i szélén, átsorolás területbővítés miatt	1	1	1	1	1	1	1
52.	Gip→Lf	0,35	Dorogi út É-i o. (lakott részbe vissza, övezet védelme)	1	1	1	1	1	1	1
53.	E→K-sz	0,089	Vénkert u. vége 13914/23-26	1	1	1	1	1	1	1
54.	E→Lf	0,22	Dorogi út É-i o. mentén foghíj beép. és telekmegosztás (lakott)	1	1	1	1	1	1	1
55.	E→Lf	0,78	Dorogi út É-i o. mentén foghíj és telekmegosztással (lakott)	1	1	1	1	1	1	1
56.	E→Lf	0,43	Irinyi u. D-i o. 11908/23, 31, 34 lakott rész átsorolás	1	1	1	1	1	1	1
57.	E→K-szt	0,45	Vénkert u. vége Meglévő övezet területbővítése	1	1	1	1	1	1	1

58.	E→Ksz	0,08	Meglévő övezet területbővítése	1	1	1	1	1	1	1
59.	E→Gks	0,018	Irinyi J. u.-i telephely 11908/39c területkorrekció	1/5	1/5	1/5	1	1	1	1
60.	E→Gks	0,89	Irinyi u. É-i o., 11908/17a bővítés D-en lakóövezet	1/5	1/5	1/5	1	1	1	1
61.	E→Gks	0,48	4-es főút K-i o. 11908/18 bővítés	1/5	1/5	1/5	1	1	1	1
62.	Köá→Gks	0,66	4-es főút-Béke u. között (Papp szőlő-től D-re) tervezett út helyett	1	1	1	1	1	1	1
63.	Mál→Gks	0,51	4-es főút-354-es autópálya közötti mg.-i terület	2/5	2/5	2/5	1	1	1	1
64.	E→Kb-vü	0,53	Szennyvíztelepen belül	0	0	0	0	0	0	0
65.	Lke→Ksz	0,45	Vénkert végén	1	1	1	1	1	1	1

Becsült környezeti hatások értékelése:

- 0 nincs hatásváltozás, semleges
- 1 nem jelentős hatás
- 2 elviselhető hatás
- 3 jelentős, javító
- 4 jelentős, terhelő
- 5 közvetett hatás (más területhasználatból eredően)

T.k: települési, táji környezet; **L:** levegőkörnyezet; **Z:** zajkörnyezet; **Tal:** talajkörnyezet; **Ví:** vízkörnyezet; **É.v:** élővilág, természeti környezet; **Hu:** hulladékgyűjtés

2.3. A terv céljainak összevetése más, a területet érintő koncepciókkal, programokkal:

A jelen javaslatot tartalmazó tervi elhatározások megalapozott, reális célokat vázolnak.

A terv nem ellentétes magasabb szintű, a tervhierarchiában megjelenő tervekkel, programokkal, azokra nincs befolyással.

A környezeti megfontolások és a fenntartható fejlődés szempontjai a módosító fejlesztések során nagy hangsúlyt kaptak, pozitív hatásukkal távlatban számolnak.

A terv keretet ad a hatékonyabb és intenzívebb területhasználatra, racionális átminősítésekre, a területminőségnek és adottságoknak leginkább megfelelő terület-hasznosításra.

Biztosítja a szabályozási tervben rögzített előírások érvényesítését.

3. A TERV MEGVALÓSÍTÁSÁNAK KÖRNYEZETI HATÁSAI, AZOK BEMUTATÁSA

3.1. Összefüggés magasabb szintű környezet-, és természetvédelmi programokkal

E kérdéskör elemzése - tekintettel arra, hogy a tervmódosítás az érvényben lévő érintettségeket nem változtatja meg - nem lenne indokolt. Azonban a teljesség kedvéért az Országos Területrendezési Tervről (OTrT) szóló törvény főbb elemei alapján bemutatjuk a település területére vonatkozó érintettséget.

A területet nem érinti:

- kiváló és jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete,
- felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő terület övezete,
- komplex táj-rehabilitációt igénylő terület övezete,
- „kiemelten fontos érzékeny természeti terület övezete”,
- világörökségi és világörökségi várományos terület övezete.

Érinti:

- az országos ökológiai hálózat övezete (az erdők révén),
- kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete,
- kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezete,
- országos jelentőségű tájképvédelmi terület,
- a felszín alatti vizek állapota szempontjából érzékeny terület,

- országos vízminőség-védelmi terület övezete (a terület nyugati peremét),
- kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezete (Fényestelep ivóvízbázisa),
- világörökségi és világörökségi várományos terület övezete,
- az európai szintű Natura 2000 hálózat területei,
- szélsőséges időjárási körülmények között belvíz kialakulhat.

A Natura 2000 hálózat területei Hajdúhadházon:

Debrecen-Hajdúböszörményi tölgyesek (HUHN20033)

További természeti értékek:

Helyi jelentőségű természetvédelmi érték: 2 db védett fa (tölgy és tiszafa)

Hajdúhadházi katonai lőtér (helyrajzi szám: 08/1).

3.2. A vizsgált területek szabályozási terv szerinti alapállapota

1.) Megállapítható, hogy a város közigazgatási területének talaj-, vízi-, természeti adottságai nem módosultak az érvényben lévő tervek időtartama alatt.

2.) A terület-felhasználás arányai kissé módosulnak az alábbiakkal:

a.) A módosítás során növekszik az erdőterületek aránya részben a mezőgazdasági területek csökkenésével.

b.) Növekszik a gazdasági (Gá, Gksz) terület-felhasználás aránya nagyobb részt mezőgazdasági övezetek átsorolásával.

c.) Közel a gazdasági övezetek arányában növekszik az erdőterületek aránya.

d.) A lakóövezetek aránya alig változik.

e.) Legnagyobb arányban a mezőgazdasági és a kertgazdasági területek kerültek átsorolásra magasabb intenzitású, magasabb értékhozamú területhasználatokká.

3.) A módosítások jelentős mértékben a gyenge minőségű, vagy alulhasznosított területek átsorolásával biztosítják a megváltozó, új használati funkciókat.

4.) Környezeti hatások tekintetében a nagyarányban kis kiterjedésű területeket érintő módosításoknak nincs jelentősége. A hatások vagy az elviselhető, vagy többnyire pozitívak, javítóak.

5.) A környezeti alapállapotban mértékadó változásokat a gazdasági övezetek kijelölése és majdani működése, kisebb mértékben a lakó és rekreációs övezetek fejlesztése okoz. Az erdő-, és zöldterületek növelése minden esetben javító hatással lesznek a városi klímára.

6.) A módosításoknak az új gazdasági, lakó és rekreációs övezetek kijelölése vonatkozásában van infrastruktúra fejlesztési igénye.

3.3. Környezeti célok és szempontok a tervben

A tervmódosítás során a területrészek racionálisabb, a város és a lakosság érdekeit jobban szolgáló változtatások rögzítése volt a cél.

Külterületen a magasabb használati értéket biztosító területhasználat elérésére törekszik a terv.

Összességében a módosítások a város gazdasági, társadalmi erősödését, a megtartó-képesség javítását szolgálják.

A tervmódosítás összességében tartalmazza:

A **fenntartható fejlődés** és környezeti állapot megóvását, javítását biztosító fejlesztés elemeit. A tervjavaslat alapvetően megfogalmazza azokat a feladatokat, igényeket, amely a fenntartható fejlődési folyamatok (a zöldterületi, gazdasági, társadalmi, települési értékek) generálói, biztosítékai lehetnek.

A **természeti erőforrásokkal** való racionális gazdálkodást annak érdekében, hogy a települési és **természeti környezet terhelhetősége**, eltartó-képessége és a társadalmi szükségletek kielégítése összhangban maradjon.

A terület települési és környezeti vonatkozásban olyan adottságokkal rendelkezik, amely a terhelhetőségi mutatók tekintetében lehetőséget ad a tervezett célirányos fejlesztésekre.

3.4. A környezeti állapotváltozások értékelése

A módosítások várható, vagy becsült környezeti hatásait a területhasználatban bekövetkező változás jelentheti. Ez legmarkánsabban a mezőgazdasági területek (mint bizonyos szempontból biológiailag aktív területek) használati funkcióváltása során jelenik meg.

Ezért a legmeghatározóbb területi funkciók, művelési ágak változásából kiindulva értékelhető a módosítások hatása. Ennek táblázatos összefoglalását a 2.2. fejezet tartalmazza.

3.4.1. Települési környezet védelme

A települési környezet alakulása szempontjából módosításokkal bekövetkező hatások a tájhasználat változása, a településkép megjelenése, az infrastruktúra fejlesztés igénye, valamint a környezeti hatások mértéke, annak területi és lokális alakulása szempontjából értékelhetők.

Azon módosítások, ahol a használati funkció alig változik (mint lakóövezetek átminősítése (Lke→Lf), gazdasági övezetek kategorizálása (Gip, Gksz→Gá), települési szempontból semlegesek.

Ugyanis a gazdasági területhasználatok között nincs olyan tevékenység, amely a jogszabályokban előírt levegő-, vagy zajvédelmi övezet kijelölését igényelné. A tevékenységekhez rendelhető hatásterületek, illetve a hatásterületek átfedettsége elsősorban figyelemfelkeltés a vonatkozó határértékek betartására.

Jelentősebb a településképi, tájképi hatás pl. a mezőgazdasági területek gazdasági, vagy erdőövezetbe való változtatások a megvalósulásakor, vagy erdő használat elmaradása után más célú használat esetén.

A módosítások települési környezeti hatásait inkább a változások környezeti hatásai minősítik.

A jelen módosítások között nincs településszerkezetet, vagy településképet jelentősen módosító javaslat. Legszámottevőbbnek a külterületi gazdasági használatban megjelenő művi környezeti elemek, az erdők és a kertési övezetben (pl. a Gáborkert területén) tervezett hagyományörző fejlesztések tekinthetők.

Ugyanakkor megjelenik az új gazdasági és lakóövezetek infrastruktúra igénye, továbbá az eltérő használatú övezetek (mint gazdasági és lakóövezet, vagy temető terület) közötti védelmi igény biztosítása. Különösen fontos ez pl. a 13740/11 hrsz. alatt működő Ud Stahl Recycling Kft. és a temető kapcsolatában. A védelem lehetőségét, módját vagy mértékét itt és minden más kérdéses esetben külön szakági felmérés alapján javasolt megoldani.

A város területén továbbra is megmarad a honvédségi területhasználat, amely akarva-akaratlan bizonyos korlátozásokat jelent a város fejlesztésében.

A módosítások alapján a beépítésre szánt területek esetében figyelembe kell venni a 314/2005. (XII. 25.) Korm. r. területnagyságra, tevékenységre, vagy egyéb korlátozó tényezőkre vonatkozó előírásait.

A hatások összességében mindezek mellett nem minősülnek jelentősnek!

3.4.2. Levegőtisztaság-védelem

A vizsgált terület a többszörösen módosított 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet alapján a 10. levegőterheltségi zónához tartozik.

A zónák típusait a 4/2011. (I. 14.) VM rendelet 5. melléklete azonosítja.

A levegőterheltség egészségügyi határértékeit a 4/2011. (I. 14.) VM rendelet 1. számú melléklete; az alsó és felső vizsgálati küszöbértékek a 6/2011. (I. 14.) VM rendelet 9. számú melléklete tartalmazza.

Az egészségügyi levegőterheltségi határértékek ($\mu\text{g}/\text{m}^3$):

$\mu\text{g}/\text{m}^3$	órás	24 órás	éves
SO ₂	250 (24)	125 (3)	50

CO	10000	5000*	3000
NO ₂	100 (18)	85	40
PM ₁₀	--	50 (35)	40

(): túllépés db/év; *: napi 8 órás mozgó átlag. Zárójelben a túllépések megengedhető száma. A levegőterheltség egészségügyi határértékei az ország egész területére érvényesek.

A vizsgált területek levegőkörnyezeti állapota megegyezik az érvényben lévő településrendezési tervben megadottakkal. A levegőkörnyezeti minőséget jelenleg is elsősorban a közlekedési és tüzeléstechnikai emissziók határozzák meg.

3.4.2.1. Alap levegőterheltség

A lokális és regionális adatok felhasználásával elméleti úton számítottuk a *belterületi éves ALT: alap-levegőterheltséget* ($\mu\text{g}/\text{m}^3$):

LA	ALT ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	HÉ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	T (%)
SO ₂ :	3,1	250	98,7
CO:	412,2	10000	95,9
NO ₂ :	17,8	100	82,2
NO _x :	25,1	200	87,4
PM ₁₀ :	22,2	50*	55,5
PM _{2,5}	15,6	20	22,2
CH:	20,4	--	--

*: 24 órás.

LA: légszennyező anyag; ALT: alap-terheltség ($\mu\text{g}/\text{m}^3$); HÉ: óras egészségügyi levegőterheltségi határérték a 4/2011. (I. 14.) VM rendelet 1.1. melléklete szerint ($\mu\text{g}/\text{m}^3$).

Terhelhetőség: $T=(HÉ_1-ALT)$.

Az előbbi táblázat szerint a környezeti levegő T, jelentősnek mondható terhelhetőségi tartalékkal rendelkezik. Ez nem korlátozza a műszaki/gazdasági fejlesztéseket és beruházásokat. Ezen fejlesztések egyedi/járulékos hatását a források engedélyezése során számítani/mérni kell. Olyan levegőterhelő forrás nem üzemeltethető, amelynek levegőterhelése és az általa okozott levegőterheltség a vonatkozó technológiai és egészségügyi levegőterheltségi határértéknél nagyobb.

3.4.2.2. A módosítások levegőkörnyezeti hatásának értékelése

A módosítások levegőkörnyezeti hatását a területhasználatban bekövetkező módosulás jelentheti. Ez legmarkánsabban a mezőgazdasági területek (mint bizonyos szempontból biológiaiilag aktív területek) használati funkcióváltása során jelenik meg.

Ezért a legmeghatározóbb területi funkciók, művelési ágak változásából kiindulva értékelhető a módosítás hatása.

Területhasználati funkciók változása alapján történő értékelés

Má-E-Mál övezetek átminősítése Gá-Gksz övezetbe

A mezőgazdasági művelésű területek a város térségében viszonylag alacsony termőképességű talajok, ahol a terméshozamok fokozottan ki vannak téve az időjárási viszonyoknak. Sok esetben a ráfordított energia és a megtermelt hozam gazdaságtalan fenntartást eredményez. A gyenge termőképességű talajok esetében az a törekvés, hogy egyes területek más használati funkció kapjanak, a jövőben fontos kérdés.

A mezőgazdasági területek ilyen irányú, más célú hasznosításának egyik lehetőségét a gazdasági célú használatba vétel jelentheti.

Vizsgálva a változás hatásait, a következők állapíthatók meg:

- Pozitív hatás, hogy a módosítással magasabb gazdasági érték jön létre
- Pozitív hatás, hogy csökken a szálló por és a pollenterhelést okozó felületi források nagysága
- Pozitív hatásnak tekinthető, hogy a kialakuló gazdasági övezetek működése a teljes infrastruktúra és a konkrét jogszabályi feltételek mellett fajlagosan kisebb környezetterhelést jelentenek a területhasználatban.
- A kedvezőtlen hatások között említhető a termőterület veszteség, a termőterületek talaját igénybevevő beépítés, a tevékenységek működése során megjelenő új légszennyező források, a megnövekvő gépjárműforgalom légszennyezése.

A levegőkörnyezeti hatások elviselhető mértékűek!

Má-E-Mál övezet átminősítése E-Ev övezetbe

A módosítás gyakorlatilag mezőgazdasági jellegű használaton belüli változást eredményez. Az erdő többszörösen pozitívabb levegőkörnyezeti és klimatikus hatásokat generál. *A hatás egyértelműen pozitív, jelentős!*

Mk övezet átminősítése Gá, K-mü, Lf és E övezetekbe

A kertgazdasági használat általában alulhasznosítottságot mutat. Ezért bármilyen más irányú hasznosítás javít ezen. Különösen támogatandó az a törekvés, amely a kertgazdálkodás, a kertkultúra megtartását, hagyományörző struktúrájának fejlesztését célozza. A Gáborkertben történő fejlesztések e célt szolgálják.

Egyes kertségi területek mezőgazdasági üzemi, vagy akár lakófunkciójú átminősítése alapvetően nem minősíthető jelentős hatásúnak. Az erdő övezetbe sorolással egyes mozaikterületek csak javítják a kertségek levegőkörnyezetét, klímáját. *A hatás nem jelentős, az erdő esetében pozitív!*

E övezet átminősítése Gá-Gksz, Lf, Má övezetekbe

A leginkább jelentőséggel bíró módosítási elem. Bár általában az erdőövezet csak tervi állapot, így konkrét erdőterület felszámolása nem történik. Azonban környezeti hatásában a gazdasági övezet sokszorta nagyobb környezetterhelést generál az érintett területeken. *A hatás terhelő!*

Az erdő övezet helyén lakófunkció kisebb terhelésű, a környezeti hatások tekintetében a telkek zöldfelületi előírásai révén valamelyest kompenzálhatók. *A hatás elviselhető!*

A mezőgazdasági művelésbe visszasorolt erdőterületek esetében a hatások nem változnak.

Lf--Lke övezet átminősítése Gá-Gksz, egyéb övezetbe

A lakófunkciók gazdasági övezetbe sorolásának levegőkörnyezeti hatásai (bár más jellegű tevékenységek) közel azonosak. A gazdasági, vagy egyéb övezetekben a levegőterhelő folyamatok (mint fűtési, technológiai emissziók) lehetnek intenzívebbek, de határértékekkel szabályozottak. A lakóövezetre ez nem érvényesül. *Ebből eredően a hatások nem minősülnek jelentősnek!*

Gip övezetek átminősítése Gá övezetbe

Mindkét övezetben olyan tevékenységek helyezhetők el, illetve engedélyezhetők, amelyeknél a levegőterhelő tevékenységek emissziós határértékekkel szabályozottak. Ebből adódóan meg kell felelniük az előírásoknak, így a hatásközi eltérés nem jelentős.

Összességében a levegőminőség tekintetében a módosítások az alapállapotot (a megengedhető terheléseken belüli hatásokkal) az esetek többségénél nem rontják. Az alapállapotokban a gazdasági övezetek, a lakóövezetek okoznak terhelésnövekedést. A rekreációs, idegenforgalmi övezetek a szinten tartás révén, az erdőterületek pozitív hatásuk által járulnak hozzá a környezeti levegő minőségének a megőrzéséhez, javulásához.

A város területének levegőkörnyezeti állapota rendelkezik azon terhelhetőségi tartalékokkal, amely a tervezett beépítések és fejlesztések megvalósítását a megengedett értékek alatti terhelés-növekedéssel lehetővé teszik!

3.4.3. Zaj-, és rezgésvédelem

A tervmódosítással érintett területek bel-, és külterületet érintenek. A környezeti zaj határértékeit a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet (a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról) tartalmazza, illetve a rendezési terv zajvédelmi megalapozásában a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet alkalmazandó.

Belterületen a környezeti alapzaj és háttérterhelés mértékét a közlekedés és a használati zajok határozzák meg.

Külterületen a gazdasági (mezőgazdaság, erdőgazdaság, ipari, kereskedelmi gazdasági, honvédségi tevékenység) és a közlekedési tevékenység (utak, vasút) a domináns.

A tervezett módosításoknak nincs a közlekedési szerkezetet befolyásoló hatása, ugyanakkor a gazdasági övezetek elérésében nagy jelentőséggel bírnak.

A zajkörnyezeti hatásokat ez esetben is a területhasználatok változása szemszögéből értékeljük az alábbiak szerint:

Területhasználati funkciók változása alapján történő értékelés

Má-E-Mál övezetek átminősítése Gá-Gksz övezetbe

A mezőgazdasági területek szezonális zajhatásokat eredményeznek. A gazdasági övezetek esetében ez állandó jellegű üzemi zajt jelent. Az eltérő övezet megítélése e szempontok alapján lehetséges.

A változások hatásai:

- Pozitív hatás, hogy a módosítással magasabb gazdasági érték jön létre
- Pozitív hatásnak tekinthető, hogy a kialakuló gazdasági övezetek működése konkrét zajvédelmi jogszabályi feltételek mellett történik, így ennek értelmében a környezetet a megengedettnél nagyobb zajjal nem terheli, nem terhelheti.
- A kedvezőtlen hatások között említhető a gazdasági övezetek által generált közlekedési forgalom és annak zajhatás-növekedése az elérési útvonalakon. Kedvező, hogy ezen övezetek döntően külterületen vannak.

A zajkörnyezeti hatások elviselhető mértékűek!

Má-E-Mál övezet átminősítése E-Ev övezetbe

A módosítás gyakorlatilag mezőgazdasági jellegű használaton belüli változást eredményez, a területhasználathoz rendelhető zajforrásokkal. Ebben az erdőművelés lényegesen „zajszegényebb”, így a *hatás egyértelműen pozitív!*

Mk övezet átminősítése Gá, K-mü, Lf és E övezetekbe

A kertgazdasági használat során nehezen azonosítható és mérhető zajhatásokkal lehet számolni. Ezért bármilyen más irányú hasznosítás (legyen Gá, K-mü, Lf, Ke-id) csak javít ezen a helyzeten azáltal, hogy zajvédelmi szempontból szabályozott használatokat jelent. .

Egyes kertségi területek mezőgazdasági üzemi, vagy akár lakófunkciójú átminősítése alapvetően nem minősíthető jelentős hatásúnak. *A hatás nem jelentős!*

E övezet átminősítése Gá-Gksz, Lf, Má övezetekbe

Az eredetileg erdő művelési ágú övezetben az erdőgazdálkodáshoz rendelhető zajhatások vehetők figyelembe. A gazdasági övezet kialakulása nagyobb, állandó jellegű üzemi zajterhelést generál az érintett területeken. A zajterhelések határértékkel szabályozottak, így a megengedettnél nagyobb zajterhelés nem jelenik, nem jelenhet meg a gazdasági övezetek környezetében. Egyes gazdasági övezetek lakóövezettel határosak (a

táblázatban 33., 39., 47., 49., 55. sorszámmal jelölt területek), itt a lakóövezet védelmét a gazdasági övezeten belül kell megoldani. *A hatás terhelő, kezelhető!*

Lf--Lke övezet átminősítése Gá-Gksz, egyéb övezetbe

A lakófunkciók gazdasági övezetbe sorolásának zajkörnyezeti hatása gazdasági tevékenység függő. A gazdasági tevékenység üzemi zajforrásai lehetnek technológiai, logisztikai, vagy egyszerűen közlekedési jellegűek. Ezek dominánsan nagyobb zajterheléssel működnek, mint egy lakóövezeti használati zajok. *Ebből eredően a hatások terhelőnek minősülnek!*

Gip övezetek átminősítése Gá övezetbe

Mindkét övezetben olyan tevékenységek helyezhetők el, illetve engedélyezhetők, amelyeknél a zajterheléssel járó tevékenységek határértékekkel szabályozottak. Ebből adódóan meg kell felelniük az előírásoknak, így a hatásbeli eltérés nem jelentős.

Vannak olyan módosítási területek, ahol a saját zajkibocsátás mellett a közvetett zajhatások magasabbak. Ilyen a 4-es, 354-es főutak és a vasút melletti gazdasági övezetek. A közvetett hatásokkal ezen területrészekon számolni kell.

Ugyancsak számolni kell közvetett hatással olyan esetben, amikor a gazdasági övezet lehet zavaró védett övezet számra. Ilyen helyzet a táblázatban 41. sorszám alatti (13740/11 hrsz.-ú) telephely működése. Itt, és minden más, hasonló helyzet előfordulása esetén vizsgálni kell a védett övezet védhetőségének lehetőségét.

Összességében a zajminőség tekintetében a módosítások az alapállapotot csak az új gazdasági övezetek esetében befolyásolják. A környezeti alapzaj ezeken a területeken megnövekszik. Azonban a zajvédelmi előírások kötelezettségei alapján határértéket meghaladó zajhatású tevékenységek nem kaphatnak engedélyt a működéshez. A módosítások révén bekövetkező hatások bár terhelőek, a megengedett zajterheléssel realizálhatók.

3.4.4. Talaj- és vízvédelem

A térség mélyföldtani viszonyai a területen tervezett módosítások szempontjából nem releváns, de az elmúlt évtizedek alatt nem is változott.

A város területének talajadottságai a gyenge termőképességű talajok révén nem kedvező. A homoktalajok 80 %-ban vannak jelen, amely a mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás alapja.

Tekintettel azonban a gyenge termőképességre, a gyenge hozamú termelési adatokra, egyre erőteljesebb a tendencia a mezőgazdasági területek egy részének a más célú hasznosítására is.

A jelen módosítások is ezt tükrözik. Ugyanis a módosítások során a mezőgazdasági területek átminősítése és az erdőterületek növelése szerepel legnagyobb arányban.

Ennek a termőföld csökkenés mellett a talajfunkciók változására is hatása van.

Mivel a mezőgazdaság, illetve az arra épített gazdasági tevékenységek maradnak a megélhetés és fennmaradás alapvető forrásai, a megmaradó jobb képességű termőföldek minél szélesebb körű és hatékony kihasználására kell törekedni. Ebben helyet kap az erdőterületek növelése, amely a jövőt tekintve klímastratégiai koncepció is lehet. Helyet kaphat továbbá a gyengébb adottságú területek egyéb gazdasági célú, magasabb hozzáadott értékkel hasznosított területhasznosítása is.

A jobb termőképességű talajoknál szükségszerű lesz az öntözéses gazdálkodási feltételek erőteljes növelése.

A módosítások a talaj-, és földtani közeg állapotát alapvetően nem érintik, illetve érintettségből eredően az új területhasználatok esetén nem feltételezett talajromlás.

A tervezett módosítások döntően mezőgazdasági területeket vesznek igénybe az új területhasználat kijelöléséhez. Ezek a területek vagy alacsony termőképességű, alulhasznosított területek, amelyek az átsorolással magasabb értéket képviselő területekké válnak.

A területhasználat változásából adódó hatások elemzése:

Má-E-Mál övezetek átminősítése Gá-Gksz övezetbe

A mezőgazdasági területek rendszeren művelt (szántott, kaszált) területek, évtizedek alatt folytatott talajmunkákkal, talajerő-gazdálkodással. A gazdasági övezetek esetében a területfoglalással a talaj elveszti termelőeszköz funkcióját, beépítésre szánt terület lesz. A beépítéssel érintett területeken humuszmentést végeznek, a talajban, talajon építményeket helyeznek el.

A változások hatásai:

- Pozitív hatás, hogy a módosítással magasabb gazdasági érték jön létre.
- Pozitív hatás, hogy megszűnik a talaj kemikália terhelése.
- A kialakuló gazdasági övezetekben az egyes tevékenységek konkrét engedélyes tervek alapján, a talajvédelmi, a hulladékgazdálkodási és vízvédelmi követelményeket betartva működnek.

A talajkörnyezeti hatások terhelőek, elvileg kockázatmentesek!

Má-E-Mál övezet átminősítése E-Ev övezetbe

A módosítás gyakorlatilag mezőgazdasági jellegű használaton belüli változást eredményez, a talajhasználat az erdőben kíméletesebb. *A hatás pozitív!*

Mk övezet átminősítése Gá, K-mü, Lf és E övezetekbe

A kertgazdasági használat során sokféle hatás érheti a talajt (kemikália, túlgyomosodás, taposás, illegális szemét). Ez a módosuló hasznosítás esetén, mint beépítésre szánt területek, rendezett talaj-igénybevétel eredményez akár Gá, K-mü, Lf, Ke-id hasznosításról legyen szó.

A beépítéssel érintett területeken a humuszmentés igénye felmerülhet. *A hatás nem jelentős!*

E övezet átminősítése Gá-Gksz, Lf, Má övezetekbe

Az eredetileg erdő művelési ágú övezetben az erdőgazdálkodáshoz rendelhető talajt érő hatások vehetők figyelembe. A gazdasági övezet kialakulása megegyezik a fentebb leírtakkal. *A hatás terhelő, kezelhető!*

Lf--Lke övezet átminősítése Gá-Gksz, egyéb övezetbe

A lakófunkciók gazdasági övezetbe sorolásának talajkörnyezeti hatása közel azonosra vehető. *Ebből eredően a hatások eltérése nem jelentős!*

Gip övezetek átminősítése Gá övezetbe

Mindkét övezetben azonos talaj-és vízvédelmi követelmények érvényesek, így a hatásbeli eltérés nem jelentős.

Vízvédelem

A város területe a 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet értelmében felszín alatti vizek vonatkozásában érzékeny kategóriába tartozik.

Felszín alatti vizekkel kapcsolatban Hajdúnánás rendelkezik sérülékeny földtani közegű vízbázisra épült vízművel. Az üzemelő vízbázis az előzetes diagnosztikai vizsgálatok alapján hidrogeológiai „B” védőterület.

A közigazgatási terület a 48. sz. Keleti-főcsatorna menti belvízrendszeren belül a 48d. Fürj-éri belvíz öblötben helyezkedik el.

Belvíz-veszélyeztetés tekintetében a Pálfai féle belvíz-veszélyeztetettségi térkép szerint a területen belvízzel alig, belvízzel közepesen és belvízzel erősen veszélyeztetett területek fordulnak elő

A területen a talajvízszint általában felszínkövető, 2-3 m-rel húzódik a felszín alatt, a mélyebb fekvésű területeken felszín-közeli. A talajvíztükör gradiense 0,001 mm, DNy felé irányul.

A felszínről induló szennyeződéssel szemben a talajvíz kevésbé érzékeny a felső rétegek jó vízzáróssága és vízfelvevő képessége alapján.

A módosításoknak vízvédelmi szempontból nincs releváns hatása. A módosítások élővízfolyást nem érintenek.

Gyakorlatilag a módosítások révén kialakuló új övezeteknél a meglévő hálózatok fejlesztésével biztosítani lehet az alapellátottságot.

A vízvédelmi igény a gazdasági és lakóterületek ivóvízellátásában, a szennyvíz és csapadékvíz hálózatba való bekapcsolásában jelentkeznek. Ez az új gazdasági övezetek és pl. a Gáborkert idegenforgalmi övezet esetében infrastruktúrafejlesztést igényel.

A módosítással kijelölt lakóterületek kisebb fejlesztéssel elláthatók.

A város saját vízműves kútja megfelelő kapacitással rendelkezik a többlet vízigény kielégítéséhez.

A meglévő szennyvíztisztító kapacitása a fejlesztések többlet szennyvizeit is fogadni tudja.

A biztonságos belvízelvezetés különösen fontos a gazdasági övezetek esetében. A közcsatornában elhelyezett szennyvizeknek a 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet szerinti határértékeknek kell megfelelni.

Fontos kérdés megmaradó mezőgazdasági területek, valamint a tervezett és ténylegesen telepített erdők öntözési lehetőségének a fejlesztése.

A vízföldtani környezetre a tervmódosítás hatása hasonlóan a talajt érő hatásokhoz nem jelentős.

3.4.5. Hulladékgazdálkodás

A város területén a hulladékgazdálkodási feladatokat a 2012. évi CLXXXV. tv. a hulladékról és végrehajtási kormányrendeletei szerint valósítják meg.

A települési szilárd hulladékgyűjtés és szállítás továbbra is heti 1 alkalommal (pénteki napokon) történik, évente 2 lomtalanítást térítésmentesen biztosít az önkormányzat.

A járatszerű gyűjtés mellett a lakosságnál keletkező, elkülönítetten gyűjtött (szelektív) hulladékok leadása házhoz menő rendszerben, vagy erre kijelölt hulladékgyűjtő szigeteken történik.

A város közigazgatási területén hulladékgyűjtő, átrakó pont is üzemel.

A város területén működő különböző tevékenységek, vállalkozások önálló hulladékgazdálkodást folytatnak, mint ahogyan a külterületi gazdasági, mezőgazdasági telepek is.

A fejlesztések által generált többlet települési szilárd hulladékok begyűjtése és elhelyezése vagy a gyűjtőjáratok igénybevételével, vagy egyedi szerződések alapján történhet. A gazdasági övezetekben működő tevékenységek önálló hulladékgazdálkodást folytatnak, amely így megfelel a követelményeknek. A keletkező hulladékok jellege a tevékenységtől függ, de olyan hulladéktípus keletkezésével sem a gazdasági, sem a lakóövezetekben nem számolnak, amely a keletkezés helyén különleges kezelést igényel.

3.4.6. Természetvédelem

A tervmódosítás által érintett területek legnagyobb kiterjedésben mezőgazdasági területek, melyekből a terv kiemelte a természet-közeli területeket. A módosítással érintett területek nem érintenek védett, vagy Natura 2000 besorolású területet.

Az erdőfejlesztések is jelentős arányt képviselve javítják a város ökológiai, klimatikus, talajvédelmi és biológiai aktivitását.

A nagyobb erdősültség a talaj növény fedettségi állapotában is pozitív hatásokat eredményez, csökkentve ezzel a szálló por és a pollen koncentrációt a külterületen..

A területen bekövetkező módosítások döntően javító, pozitív hatásúak.

3.4.7. Örökségvédelem

A módosítás által a fejlesztési területekre vonatkozóan elsősorban a gazdasági övezeteknél, továbbá a nagyobb területű erdősítéseknel jelentkezik jelentősebb földmunka igény. Ebben az esetben nem zárható ki régészeti, örökségvédelmi értékek, leletek előfordulása. Erre vonatkozóan a beépítés során a törvényi előírások szerint kell eljárni. Ez minimálisan régészeti felügyelet igényét jelenti valamennyi földmunka megkezdésekor.

3.4.8. Sugárzásvédelem

Magyarországon 50-180 nSv/óra körül ingadozik. A figyelmeztető szint 250 nSv/óra.

Ez a szint a valós veszélyt jelentő szint töredéke.

Hajdúhadház területén és térségében az emberi egészséget veszélyeztető mértékű sugárzást okozó tevékenység, területhasználat, vagy élelmiszer nincs!

Megállapítható, hogy mind az országos, mind a létesítményi környezet-ellenőrzés során kapott eredmények szerint az engedélyhez kötött tevékenységeknek a környezetre illetve lakosságra gyakorolt hatása elhanyagolható, a radioaktív izotópok koncentráció értékei több mintafajtánál is túlnyomórészt kimutatási határ alatt maradnak.

Ez vonatkozik a módosítással érintett területekre is!

A sugárzásvédelem körében szót kell ejteni azon művi elemekről, amelyek elektromos, vagy mágneses sugárzást okoznak egy adott környezetben. Ilyenek az elektromos távvezetékek, melyek körül a mód. 2/2013. (I.22.) NGM r. szerinti védőtávolságok és magassági korlátozások biztosítják ezt. A különböző alacsonyfrekvenciás adóállomások, tornyok körül egyedileg kell vizsgálni a védősáv igényét. Bázisállomások esetén a Magyarországon érvényben lévő egészségügyi határértékek: 900 MHz 4.500.000 $\mu\text{W}/\text{m}^2$ - 1800 MHz 9.000.000 $\mu\text{W}/\text{m}^2$

Összefoglalva: Hajdúhadház területén és térségében az emberi egészséget veszélyeztető mértékű sugárzást okozó tevékenység, vagy területhasználat nincs!

3.4.9. Vizuális környezetterhelés

A vizuális környezetterhelés tekintetében a város nem egységes arculatú városképileg meglehetősen vegyes. A várostestet két meghatározó közlekedési nyomvonal, a 4-es főút és a 100-as vasút zárja kbe.

A belterületet tagoló sugárirányú utak érintik a városközpontot és a külső belterületi övezeteket is.

A belterületbe vezető útvonalakon nem alakult ki meghatározó, karakteres városképi értékkel bíró környezet, városkapu jelleg.

A városban zavaró fényszennyezettség még nincs, amely kedvező a tágabb környezetben lévő védett területek élővilágára, főként a madárvilágára és élőhelyeire. A közigazgatási területen működő, az éjszakai közvilágítás, a kereskedelmi és vendéglátó egységek fényreklámjai által kibocsátott hatások még nem környezetterhelők.

3.5. A terv megvalósulásával várható környezeti hatások

3.5.1. A módosítás hatásának megítélése a tervre, tervhierarchiára vonatkozó hatások alapján

/1.a.) A terv jellegéből adódóan alapvetően keretet szab a terület-felhasználás tekintetében a módosítás által érintett helyekre, azok jellegére, méretére, a használat feltételeire, az energiafelhasználás mértékére vonatkozóan. *Így ez nem minősül hatásában jelentősnek!*

/1.b.) Nem befolyásol más tervet, nincs hatással a tervhierarchia térséget érintő elemeire.

/1.c.) Környezeti megfontolások tekintetében van összefüggés az eredeti és a módosítás által érintett terület-felhasználások között. Ugyanis a bel-, és külterületi területek adottságainak, a városi, társadalmi és gazdasági érdekeknek jobban megfelelő terület-felhasználás a törekvés célja. Ez egyértelműen kedvezőbb környezetvédelmi, településvédelmi szempontokat is tükröz.

/1.d.) Az érintett területeken nincs környezeti konfliktus, csupán a 4-es főút és a vasút szakaszai mentén van nagyobb környezeti hatás érintettsége

A környezettel kapcsolatos közösségi szabályozások tekintetében abból a szempontból van jelentősége a módosításoknak, hogy a területekre (különösen a gazdasági területhasználatokra) vonatkozó általános zajvédelmi, levegővédelmi, hulladék-, szennyvíz-gazdálkodási és vízgazdálkodási feltételek konkrét, korrekt szabályozási keretek között valósulhatnak meg.

3.5.2. A módosítás hatásainak megítélése a várható környezeti hatások alapján

a.) A várható hatások időtartama (**I**), gyakorisága (**G**), a bekövetkezés valószínűsége (**V**), reverzibilitása (**R**) alapján a módosítással érintett területek az alábbiak szerint értékelhetők:

Belterület és külterület fejlesztése

I: a működés várható időtartama (nagyáv)

G: a környezet-igénybevétel az alapterhelésben részben javulást, vagy szinten tartást (erdősítés), kisebb arányban terhelő hatású változást eredményez. Ez utóbbi azonban kezelhető, kompenzálható. Így a hatás folyamatos, állandó, határértékek alatti

V: határértéket meghaladó környezeti hatás nem valószínűsíthető, a havária jellegű terhelés eseti lehet

R: nincs irreverzibilis hatás

b.) Szinergikus hatások szerinti megítélés

A módosítással érintett területek geoföldrajzi elhelyezkedése által a hatások területileg, felületileg (diffúz) módon megoszlanak, így a levegőt, talajt, felszíni és felszín alatti vizet érő, valamint zajterhelő hatásuk nem koncentrálódik, nem adódik össze. A hatás így nem jelentős.

Települési és épített környezeti hatás tekintetében a módosításnak pozitív hatása van a zöldfelületi elemek és erdők révén távlatban.

A hatások infrastruktúrális és településgazdálkodási szempontból adódnak össze, amelyek az energiaellátás (elektromos, gázenergia), a településgazdálkodás (vízellátás, szennyvíz-, csapadékvíz elhelyezés, hulladékgazdálkodás, általános településgazdálkodás, fenntartás) területét érintik. Mindezek vonatkozásában a megfelelő energia, hálózati és fenntartási és területi struktúra rendelkezésre áll, tehát nem akadály a módosítás alapján bekövetkező fejlesztés megvalósításának. *A hatás elviselhető, javító.*

c.) Országhatáron áttérjedő hatás

Ilyen környezeti hatással *nem* kell számolni.

d.) Környezetre kockázatos hatások megítélése

A tervmódosítás által bekövetkező terület-felhasználások, illetve annak változása *nem jelent a környezetre kockázatos, a megengedettnél nagyobb terheléseket, inkább az esetek nagyobb részében javító.*

e.) A tervben megfogalmazott módosítás nagyságrendje alapján

A módosítás alapvetően a területhasználatok racionalizálását biztosítja.

A kis kiterjedésű és területfoglalású módosítások a valamennyi környezeti elem vonatkozásában elhanyagolható lokális hatásokat jelentenek. A nagyobb hatásváltozással járó területfejlesztések, mint nagyobb léptékű gazdasági övezetek az adott környezet levegő-, és zajterhelésében, a talaj igénybevételben fog magasabb alapterheltséget eredményezni. Ez a kezelhető környezet-igénybevételt tekintve a megengedettnél nagyobb terheléseket azonban nem jelent.

Településrendezési vonatkozásban a módosítás jelentős, pozitív hatása várható az erdőterületek növekedésétől, valamint a kertésghelyen kialakuló rekreációs területek rendezett területhasználatától.

f.) Védett területek érintettsége

A módosítással érintett területeknek nincs érdemi természeti, táji adottsága, nincs védett természeti, környezeti és településképi értéke. Az erdősítések azonban ezt a jellegű értéket növelhetik.

g.) Társadalmi, gazdasági folyamatok környezeti következményei

A tervezett fejlesztések általában pozitív hatással lesznek a város bel-, és külterületi környezet alakulására, a gazdasági-társadalmi fejlődésre, a környezetminőségre, a fenntartható fejlődés biztosítására.

Mindezek a jelenleg érvényben lévő és várhatóan távlatban is megfelelő környezetvédelmi határértékekkel szabályozott keretek között valósulnak meg, így a megengedettnél nagyobb környezeti terhelést, kockázatot a létesítés, működés és megszűnés sem jelenthet.

3.6. A tervmódosítás várható környezeti hatásainak összegzése

- *A települési környezet összességében a tervmódosítás által várható környezeti hatások eredményeképpen távlatban nem romlik. A módosítások hatásai az épített környezetben kevésbé, a természeti környezetben jelentősebben dominálnak. Ez elsősorban a településképet és erdősültséget javító módosítások eredménye.*

A fajlagosan magasabb környezetterhelésű területhasználatok (mint gazdasági, lakóterületi) övezetek a lokális alapállapotban eredményeznek többlet terhelést. Ahhoz, hogy ez a hatás ne legyen zavaró és környezetkárosító, a területre és tevékenységekre vonatkozó környezetvédelmi, talaj-, és vízvédelmi, zajvédelmi követelményeket minden reális eszközzel biztosítani kell.

A módosítások során a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet előírását (különösen a 3 ha-t meghaladó terület-igénybevétel tekintetében, vagy egyes tevékenységek vonatkozásában) figyelembe kell venni.

- *A levegőminőséget érintő változások a megengedhető terheléseken belüli hatásokat jelentenek. A terület-felhasználások változása következtében a lokális alapterhelés az erdőterületek növekedése, ezzel paralel a mezőgazdasági területek csökkenése következtében a külterületen várhatóan csökken. Csökken a por, és pollenterhelés, növekszik a klimatikus állapotokat javító lombos erdőfelület.*

Az egyéb területhasználatok esetében (a mezőgazdasági területek nagy arányú érintettsége miatt) szintén mérséklődő terhelés várható, ugyanakkor megjelenik a területi funkcióra jellemző új levegőterhelő komponensek hatása. Ez abban az esetben nem rontja a levegőkörnyezeti állapotot, ha a levegővédelmi követelményeknek és a BAT követelményeinek is maximálisan meg fog felelni.

A gazdasági övezetek létesítése valószínűleg a diffúz és pontforrás jellegű légszennyezések növekedését eredményezi, azonban az előírt határérték követelmények alapján a megengedett értékhatárokon belül marad. Összességében kockázatos levegőterhelést egyik módosítási elem sem okoz! A hatás ezek ismeretében nagyobb arányban pozitív, javító, mintsem alapterhelést növelő!

- *A kialakuló területhasználatok változása a mezőgazdasági területek erdő övezetbe sorolásával alacsonyabb zajszintű területhasználatokat eredményez.*

A gazdasági övezetek kijelölése valamelyest növeli az adott környezet alapzaj szintjét, azonban a vonatkozó zajvédelmi követelmények alkalmazása alapján nem okozhat a megengedettnél nagyobb zajterhelést. A hatás e tekintetben nem jelentős.

- *A tervmódosítás talajra és vizekre gyakorolt hatása elviselhető, illetve a mezőgazdasági területhasználatból erdőhasználatba való átsorolással pozitív, vagy javító.*

A gazdasági övezetek területén jól szabályozható talaj-, és vízvédelmi tevékenységet lehet végezni, így a hatás elviselhető, a talajra, vizekre kockázatos terhelést nem jelent.

- *A hulladékgazdálkodásra gyakorolt hatás általában javító, pozitív.*

- *A természeti, zöldfelületi adottságok változása terén a tervmódosítás várhatóan javulást eredményez.*

A tájhasználati változás:

A külterületen megjelenő magasabb erdősültség pozitívan változik, gazdasági, biológiai és klimatológiai értéke erősödni fog.

Infrastrukturális változások:

A műszaki infrastruktúra a fejlesztési területek esetében is teljes környezeti biztonságot garantál a közművesítettség révén. A fejlesztési területek ellátása biztosítható.

Biológiai aktivitásérték mutató változása:

A biológiai aktivitásérték mutató változása tekintetében a zöldfelületi elemek (mint közparkok, erdők) játszanak elsődleges szerepet.

A tervmódosítás eredményeként növekszik azon rendezett és intenzív zöldfelületi elemeknek az aránya, amelyek minimálisan a szinten tartást eredményezik a bel-, és külterületi környezet egészére vonatkozó biológiai aktivitásérték mutató terén!

Hatások értékelése

A város településhálózati pozíciója és közlekedésszerkezeti elemei *nem változnak*.

A módosítással jelentősen, *pozitív irányban változik* a racionálisabb területhasználat megjelenése.

A humán és műszaki infrastruktúra terén a módosítás *pozitív irányú változást* jelent.

A biológiai aktivitásérték mutató változása *pozitív*.

A tervmódosítás által érintett, 3 ha-t meghaladó területen a beépítés és használat a 314/2005.(XII.25.) Korm. r. rendelet 1. sz. melléklet (131., 140., 84 pontjai) szerinti környezetvédelmi engedélyezési eljárás hatálya alá tartozik.

A települési környezetre gyakorolt környezeti hatások a tervezett módosítások során bekövetkező fejlesztések műszaki, infrastrukturális és szabályozási feltételei alapján a módosítás megvalósulásának nincs környezetvédelmi akadálya.

Összességében a település környezetére gyakorolt hatások nagyobb arányban pozitív hatásokat eredményeznek, a megengedettnél jelentősebb környezeti kockázatokat nem eredményeznek! A nagyobb környezetterhelésű területhasználatok esetében a környezetvédelmi követelmények betartása, a teljes infrastruktúra és a környezetvédelmi szemléletű beruházás, építés és működés biztosíthatja a környezeti állapotok minőségének megőrzését, esetenként javulását. A hatás így nem jelentős.

A tervmódosítás természeti környezetre gyakorolt hatása elviselhető, pozitív, esetenként javító.

3.7. Környezeti terhelhetőségi mutató

A jövőt illetően fontos tervezési és környezetvédelmi szempontként kell kezelni a város területén meglévő és kialakuló területhasználatok környezetének levegő-, és zajterhelhetőségi kérdését.

A jelen tervmódosítás által megjelölt módosítások az érintett területen nem eredményeznek negatív változást, a terhelhetőségi határokon belül maradnak, így a hosszú távú tartalékok nem veszélyeztetettek.

Hajdúhadház területére vonatkozó szerkezeti és szabályozási tervmódosítás a várható környezeti hatások teljes értékű megismerésére biztosítottak alapot. Azokat értékelve a környezeti értékelés elfogadható módon értékelhette, mutathatta be a 2/2005. (I.11.) Korm. r. szerinti követelmények hatásait.

Ezek alapján jelentős mértékű, a környezeti állapotot veszélyeztető környezeti hatás bekövetkezése a terv távlatán túl sem várható, nem prognosztizálható.

Így a tervmódosítás által vázolt gazdasági és terület-felhasználási módosítások további természet-, és környezetvédelmi célú vizsgálatot nem tartanak szükségesnek. A 314/2005. (XII.25.) Korm. r. hatálya alá tartozó tevékenységek, terület-felhasználások, illetve engedélyezések későbbi megjelenése esetében a kormányrendeletben előírt követelmények és eljárások alkalmazandók.

A terv módosításai, annak környezeti hatásai a településszerkezeti terv programja és a település terhelhetőségének határain belül maradnak, biztosítva ezzel a környezeti kockázatok kizárását, a környezetterhelések szinten-tartható, vagy javulást eredményező szabályozását.

3.8. A várható környezeti hatások rendelet szerinti értékelése

A vonatkozó rendeletben megadott szempontok alapján a várható környezeti hatások az alábbiak szerint értékelhetők:

A környezeti hatások a tervezett területhasználatok megvalósulása során tekintendők mértékadónak, állandónak és időben hosszabb távúnak. A hatások a jelenlegi, ismert mértékkel és gyakorisággal jelennek meg a környezetben. Környezetkárosító, irreverzibilis hatással nem kell számolni.

A hatások mértéke számítható hatásterületű, közigazgatási, vagy országhatáron áterjedő kockázattal járó hatást nem jelentenek.

A területhasználatok változásából eredően nem várható sem környezeti kockázatú hatás, sem a területhasználatból eredő, az átlagos egészségi, baleseti és környezetbiztonsági viszonyokat fokozottabban veszélyeztető, meghaladó hatás.

A környezethasználatból eredően kijelenthető, hogy a lakosság és a természeti környezet veszélyeztetése nagy biztonsággal kizárható. A hatások így nem veszélyeztetnek védett területet, létesítményt, vagy élőlényt.

A fejlesztések és a megvalósítás (mint azt a szerkezeti és szabályozási terv is célként fogalmazza meg) a város környezeti, gazdasági és infrastrukturális és geopolitikai helyzetének az élénkítését, javítását, stabilitását, a megtartó-képesség erősödését célozzák.

3.9. A vizsgált terület értéke, érzékenysége

- A terület felszín alatti víz szennyeződés érzékenysége vonatkozásában a 27/2004. (XII.25.) KvVM r. és a 219/2004. (VII. 18.) Korm. r. szerint érzékeny vízminőségi kategóriába tartozik.
- Felszín alatti vizekkel kapcsolatban Hajdúnánás rendelkezik sérülékeny földtani közegű vízbázisra épült vízművel. Az üzemelő vízbázis az előzetes diagnosztikai vizsgálatok alapján hidrogeológiai „B” védőterület.
- A település területe a 27/2006. (II. 7.) Korm. r. alapján nem nitrát-érzékeny terület.
- A település területének levegőkörnyezeti állapota a többször módosított 4/2002.(X.7.)KvVM r. alapján „az ország többi területe” 10. zónán belül kén-dioxid, szén-monoxid, nitrogén-dioxid és benzol vonatkozásában, valamint PM₁₀ Arzén (As), PM₁₀ Kadmium (Cd) PM₁₀ Nikkel (Ni) PM₁₀ Ólom (Pb) esetében „F”, szilárd (PM₁₀) vonatkozásában „E”, PM₁₀benz(a)piren (BaP) vonatkozásában „D”, talajközeli ózon tekintetében „O-I” zónacsoportha tartozik.
- A területen a környezeti levegő megfelelő terhelhetőségi tartalékkal rendelkezik!
- Zajvédelmi szempontból a terület a 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM e.r., illetve a 284/2007.(X.29.)Korm. r. alkalmazása szerinti zajterhelési határértékekkel, valamint helyi zajvédelmi rendelkezésekkel szabályozott.
- A város belterülete alap infrastruktúrával (víz, szennyvíz, csapadékvíz, gáz, elektromos energia, kommunikációs rendszer, közlekedés) ellátott.
- A hulladékgazdálkodás terén gyűjtőjáráttal lefedett hulladékgyűjtési rendszer és szelektív gyűjtő rendszer működik.
- A fejlesztési területek elláthatók infrastruktúrával, bekapcsolhatóak a gyűjtőjáráttal lefedett hulladékgyűjtési rendszerbe.
- A szabályozási tervben megadottakkal összhangban az övezetek konkrét kialakítása, telekalakítása és engedélyezése során el kell végezni a beépítéssel közvetlenül érintett terület örökségvédelmi felmérését, feltárását, a beépíthető területek lehatárolását.
- A terv elhatározásait a szabályozási terv is rögzíti.

4. Javasolt környezetvédelmi szempontú intézkedések, monitoring

A jelentősebb környezet-igénybevételű övezetben (a környezetvédelmi követelmények maximális teljesülése esetében) nem indokolt egyik környezeti elem védelme érdekében sem monitoring rendszer kiépítése és fenntartása.

5. Közérthető összefoglaló

A tervmódosítás települési környezetre gyakorolt hatása (a lokális környezeti alaphelyzet változásától eltekintve) a gazdasági és lakóövezetek vonatkozásában bár terhelő, de nem minősül jelentősnek, a módosítások többségénél elviselhetőnek tekinthető.

A módosítással érintett területek be/átépítése a településszerkezetben nem okoz változást, a környezeti hatások általánosan szinten tartó, vagy kedvezőbb környezeti állapotokat eredményeznek, mint az eredeti területhasználat jelentett.

A változtatások lokálisan az eredeti, illetve jelenlegi szabályozással érintett települési környezetben a megengedett mértékű, kockázatok nélküli környezetterhelésekkel valósíthatók meg és tarthatók fenn.

A terület-felhasználásra vonatkozóan a jelen környezeti értékeléstől és a majdani engedélyezési dokumentációtól részletesebb (pl. a 314/2005. (XII.25.) Korm. r. hatálya alá tartozó) környezetvédelmi anyag készítése lehet indokolt.

A környezeti értékelés azzal, hogy feltárta a tervezett terület-felhasználások, illetve fejlesztések által várható környezeti hatások mértékét, megalapozta a tervmódosítás megvalósításának jogszabályi és környezetvédelmi lehetőségét.

A terv és módosítása alapvetően nem eredményez az eredeti állapottól a megengedettnél kedvezőtlenebb környezeti hatásokat. A módosítások hatása távlatban elsősorban a gazdasági területhasználatok esetében minősülnek jelentősebbnek.

A környezeti értékelés a környezetvédelmi érdekeket szem előtt tartva megfelelőnek tartja a szerkezeti és szabályozási tervi célokat, azokat megfelelő részletességgel törekedett leírni és minősíteni.

A várható hatások tekintetében megoldhatatlan ellentmondásokat nem talált.

A terv összességében biztosítja a fenntartható fejlődés gazdasági, infrastrukturális, települési, társadalmi és természeti feltételeit.

Összességében a tervmódosítás környezetre gyakorolt hatása a megengedett értékeken belüli terheléseket, illetve azok csökkenését eredményezi, vagyis a közigazgatási területen a környezeti állapotok jó minőségben történő megtartását eredményezi. A 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet alapján készített környezeti vizsgálat, illetve környezeti értékelés a szerkezeti terv és szabályozási terv környezetalakítási alátámasztó munkarészét megalapozó anyagként elfogadásra javasolt. A környezeti értékelés alapján a területre vonatkozó szerkezeti és szabályozási terv módosítása elfogadásra javasolt.

Megjegyzés!

A környezeti értékeléshez tartozó, szerkezeti és szabályozási tervlapot a településrendezési tervdokumentáció tartalmazza!

Debrecen, 2021. 12. 15.

Lévai Béla
környezetvédelmi szakmérnök, szakértő